

Verslag synodaal gesprek 11 maart, de roeping van de vrouw, 10.00-12.00 uur

Aanwezig: 8 vrouwen en 4 mannen

Inleiding: Uitleg synodaal proces en synodale gesprekken.

Vorbereiding: Gebed, lied GvL 489, Johannes 20,1,11-18, vragen lezen, Johannes 20,1,11-18, stilte

Gesprek:

- a. Hoe zie jij jouw roeping in de kerk?
- b. Wanneer voel jij je erkend in jouw roeping?
- c. Wat is er nodig om een klimaat te scheppen van meer waardering voor wat vrouwen doen? Wat moet er veranderen?
- d. Kunnen vrouwen in jouw visie (alle) bestaande rollen en ambten gaan vervullen of zijn er nieuwe of vernieuwde rollen of ambten nodig?
- e. Wat is er volgens jou nodig om vrouwen op gelijkwaardige voet met mannen verantwoordelijk te maken in en voor de kerk?

Onderstaand verslag geeft per persoon weer wat ieder persoon gezegd heeft over bovenstaande vragen.

1. a. Het gaat mij niet zozeer om de roeping of om de kerk, maar het is gewoon iets willen betekenen voor een ander. Gewoon aards. b. als het goed doet wat ik doe. c. mannen moeten hun monopolie posities opgeven, tot de curie toe. En synodale gesprekken en dialogen. d. zeker. Maar wat? e. Mannen die hun monopolypositie opgeven. Zowel mannen als vrouwen in machtsposities. Hoe is de huidige situatie ontstaan? Welke reden zit daarachter? Selectieprocedure voor mannen en vrouwen? Niet alleen roeping is belangrijk voor een functie, er zijn ook andere motivaties te noemen.
2. a. Psalmen zijn belangrijk. Psalm 139: Hij wist al wie je was in de buik van je moeder. God weet alles, ook het geslacht, non binair etc., en God is barmhartig. God plaatst vrouwen in de kerk. Psalm 139: het komt zoals het komt. Bepaalde posities voor vrouwen komen er. God geeft ruimte aan iedereen. Tijden veranderen. Je moet wel voor jezelf opkomen, maar als Hij dat wil zal het gebeuren. d. Esther: vrouw met veel macht, net als Maria. Meerdere krachtige vrouwen in de Bijbel. Ruth.
3. d. vrouwen wel of niet priester is een lastige kwestie (nog moeilijker dan diaken). Ik ben daar wel nieuwsgierig naar. Katholieke kerk: alleen voor mannen, maar zal dat niet moeten ontwikkelen? Moeilijk proces lijkt mij.
4. a en b: ik lees deze vragen alsof ze voornamelijk voor vrouwen gelden. Als roeping: heilige Geest stuurt ons aan. Hoe gaan we om met elkaar, daar gaat het om. c. er heerst blijkbaar nu een klimaat dat er iets moet veranderen: dat vraagt tijd voor meer bewustwording. De inzet van vrouwen is niet vanzelfsprekend, hun inzet vraagt meer waardering. Als ze ermee stoppen, valt er veel om.... Tijdens viering: pastoresteam: pastoor heeft een andere positie, waarom kunnen de vrouwen niet hetzelfde doen? d. in principe kunnen vrouwen alle ambten vervullen. e. Zijn er dan nieuwe rollen nodig, nu functioneert alles toch ook, door alleen mannen? Dus samen met vrouwen lukt het ook.
5. e. laat zien wat de vrouwen in de loop van de eeuwen hebben gedaan in alle gemeenschappen (thuis, kerk, maatschappij). Clerici moeten niet bang zijn voor veranderingen. Luisteren naar elkaar, ervaren en samenwerken op alle niveaus van de kerk. Respect en openstaan voor elkaar.
6. a. omgang met mensen, de sociale kant van het leven, verbinden, helpende hand bieden, contacten onderhouden, luisteren, zelf groeien in levenswijsheid. b. door de reactie van naasten. c. serieus genomen worden. Evenveel mannen als vrouwen op bestuurlijk niveau, ook in ambten. d. heilige maagd Maria heeft een hele grote rol in de kerk, dus het is mogelijk. e. accepteren van vrouwen. Huidige mannen in de kerk moeten accepteren. Dat begint al bij de

opvoeding. Als mannen meedoen in de opvoeding komen zij ook voor bepaalde vragen te staan en begrijpen zij vrouwen beter. Zo geldt dat in de kerk ook.

7. a. de voetwassing: je begint onderaan. Samaritaan: pak ook de kleine dingen dan komen de grote vanzelf. b. je moet kunnen zijn... dat heeft te maken met veiligheid. c. kennelijk moet er iets gebeuren (agenda): schrijf op wat er moet gebeuren, en verdeel de rollen. Ga dat dan spiegelen. Waarheid ligt in het midden. Doe het ook praktisch: neem elkaars taak eens over. Daarna weer met elkaar in gesprek gaan. Voorbeeld: als man kinderen opvoeden (als man ben je dan werkloos!). kijk ook naar het taalgebruik: niet verkleinen (vrouwje). Vraag omdraaien, niet wat moet er veranderen, maar moet er iets veranderen? d. ons gegeven: de heilige Geest. Er is een overdrachtsfunctie in relaties. Hoe doe je dat en wat heb je nodig? Beide rollen mogen deelnemer zijn: de rol verandert ook steeds, dus vraag de heilige Geest erbij aanwezig te zijn (mensen hebben twee componenten, mannelijk en vrouwelijk: die beide inzetten). Pastoraat is een ambacht: die kun je verdelen, is niet verdeeld in mannen of vrouwen, maar kan gedaan door mannen en vrouwen. e. gelijkwaardige voet, veiligheid. **Bij verschil groei je! Intrinsieke waarde (gemeenschapszin) en durven vooruit te zien. Neem deel en besef: macht is de grootste onmacht. Macht is faciliteren.**
8. a. Maria bleef trouw, de mannen waren weg. Ontdaan: zocht haar geliefde Jezus. Twee engelen: daar lag Jezus. "Mijn Heer weggenomen". Bij noemen van haar naam: hele wereld ging open. Niet vasthouden, maar loslaten. Vertellen aan de mannen, vol vuur. a. mijn roeping is tot religieuze, dat betekent Jezus zoeken. Dienend, er zijn voor een ander, jezelf wegcijferen om voor de ander open te staan. b. waardering af en toe. c. Hou me niet vast. Als vrouw ook leren loslaten, en zien hoe het verder kan gaan. Deze lezing is mijn profsietekst.
9. a. als mens, niet speciaal als vrouw. Mijn roeping heeft zich ontwikkeld. Vanaf 1989: mee voorgaan in de viering. Sommige mannen hadden er moeite mee: "is het weer zo'n vrouwenviering, dan komen we niet". Ik zou de muren van de kerk willen neerhalen: open kerk voor iedereen van goede wil en Franciscus van Assisi volgen, naast Christus. Want allen zijn broeders en zusters. In gelijkwaardigheid. Allen hebben dezelfde God. b. Als het bij mijn geloofsbeleving past. c. vrouwen in alle ambten. Curie hervormen, vrouwelijke bisschoppen. Wij kunnen van onderaf beginnen. En de paus van bovenaf. d. zeker. e. vrouwen moeten het gewoon doen, en toegelaten worden op seminaries, vrouwen als priesters, en zie de kleine dingen die gebeuren, mannen kunnen en moeten ruimte geven. We gaan naar een maatschappij die dat normaal gaat vinden. Geduld hebben en doorgaan. Laat je beide kanten zien (mannelijk en vrouwelijk).
10. a. voorbeeld van Jezus vertalen naar het leven van nu, hedendaagse woorden, creativiteit, beeldtaal. En het voorbeeld van Jezus present stellen. b. als ik de talenten en kwaliteiten die ik heb gekregen kan inzetten en gebruiken voor de gemeenschap, als er samenwerking mogelijk is, en ruimte voor eigen geloofsbeleving. c. niet alleen mannelijke clerici besluiten laten nemen, maar mannen en vrouwen samen. Niet alleen hiërarchie bepaalt, maar kwaliteiten van mensen mee laten bepalen. Ga op de plekken staan waar mogelijk. Werken vanuit talenten en samen optrekken. d. vanzelfsprekend. Geen goed idee nieuwe ambten bedenken: aparte plek creëren is niet goed. Wel kijken of priesterschap en celibaat gekoppeld moeten blijven. Laat dat een keuze. e. gewijd en leek: leek heeft een negatieve klank. Leek niet meer gebruiken in de kerk. (opmerking: autodidact soms beter dan geleerde). Mannen die hun machtspositie durven opgeven (ook vrouwen). Alle taken voor mannen en vrouwen opengesteld. Niet altijd Maria als voorbeeld, zeker niet vanuit de traditie. Geschiedenis van vrouwelijk leiderschap benoemen (kloosters en huishoudens en scholen etc.). Kwaliteiten onderscheiden, maar niet hiërarchisch onderscheiden. Besluitvorming in consensus en diversiteit.
11. a. Geroepen in Jezus' voetsporen er te zijn, verdriet zien en nabij komen en kwaliteiten zien. Wil ik ook: goed luisteren en talenten stimuleren. b. van mensen krijg ik waardering, waardering mag meer van de bisdom staf komen. c. in parochie en gezinnen is veel

waardering voor wat vrouwen doen. Mannen in leidinggevende posities moeten meer waardering krijgen voor de talenten van vrouwen. Loonkloof moet geslecht. Geen gezeur over zwangerschap. Meer vrouwen in bisdom staf en op beleidsniveau. d. bij benoeming van vrouwen veranderen die rollen en ambten, ook celibaatsvraag. e. Pastoraal werkers: mooi als dat wereldwijd bekend zou worden. Vrouwen in leidinggevende posities van de kerk. Bestaande ambten openstellen voor man en vrouw.

12. a. meewerken aan het Rijk van God: dienstbaar zijn aan traditie-Schrift-leer, dienstbaar zijn aan mensen, vrede-verzoening-gerechtigheid. b. Als het goede gebeurt. Ales er gelijkwaardigheid is. Via ingevingen (gebed-gesprek-daad). c. Hiërarchie-denken moet veranderen, zoals bij het slavernij verleden. Dialogen tussen mannen en vrouwen. Heilige Geest als leidraad, en bij beslissingen man én vrouw. d. Ja, bij ander klimaat. Wellicht ontstaan er andere rollen voor vrouwen én mannen e. Geen uitsluiting van vrouwen (of mannen) bij bepaalde functies. Kijken naar de kwaliteiten van mensen. Vrouwen meer op posities waar beslissingen genomen worden. Meer synodale gesprekken. Meer overleg met meer diverse groepen (man-vrouw, rijk-arm, etc.) voordat er beslissingen genomen worden.

Aanvulling van R: voor een organisatie, bijv. jezelf, je werk en de kerk, zijn van belang:

1. Snappen dat het beweegt en nooit hetzelfde is, ken uw kernwaarden, je hebt de zorg voor eigen (privé) lichaam en geest, het werk kent een beroepscode/ambacht, en voor de kerk is gemeenschapszin de waarde, er zijn voor elkaar.
2. Invoegen in al het bewegende en uw plaats kennen; wat is of kan mijn plaats zijn of wordt verwacht van mij

Slot: zoals een relatie betaamt (en ons bij aanvang is verzocht; het gesprek blijft hier in de kerk) kennen we als eerste ook weer betrokkenheid en intieme emotionaliteit. Er is een recht om fouten te maken, hieruit kan immer worden geleerd en veranderd of vernieuwd. Het blijft een reis voor en met ons allen. In de relatie ontmoeten we het Goddelijke.

Deel een punt wat je geraakt heeft in alles wat er gezegd is:

1. Er verandert pas iets als we kijken naar de kwaliteiten van mensen, en de functies openstellen voor mannen en vrouwen vanuit de kwaliteiten. Dit gelijkwaardig waarderen.
2. Luisteren en waardering
3. Feministische theologe Catharina Halkes: pleiten voor vrouw in de kerk. Voorbeeld voor mij. Al zo lang. Vrouwen moeten geaccepteerd worden op alle posities
4. Bijbel als bron, vrouwen en mannen samen optrekken
5. Makelen: tussenpersoon. Dat is de positie die iedereen heeft.
6. Psalm 139: gelijkwaardigheid, al een heel oude tekst die al bezig is met gelijkwaardigheid. Hoop dat die gaat komen. Mag wel sneller.
7. Vrouw die dacht dat Hij de tuinman was. We hebben in ons hoofd: die is dat, die is dat. Ze zag niet dat het Jezus was, dus: vooroordelen wegnemen.
8. Jezus present stellen: dat is nu de priester in eucharistie, maar die rol/taak hebben we allemaal. Priesterschap is te veel liturgisch opgetuigd.
9. Slavernijverleden... zo lang snappen mensen niet wat er aan discriminatie is gebeurd. Wij vrouwen beschuldigen de mannen van onbegrip. Kijk ook naar de kracht van vrouwen in het oude testament.
10. Allemaal bezig zijn om kerk wat meer open en vrolijk te maken. Positie van vrouwen: het wordt vast beter
11. Voor ons allen is het vanzelfsprekend dat mannen en vrouwen de bestaande rollen op zich kunnen nemen. In deze groep is dat breed gedragen
12. Barmhartigheid, er mogen zijn zoals je bent, liefde boven moraal, dynamisch gebeuren.

Gemeenschappelijke elementen:

Vanzelfsprekendheid in het opnemen van rollen en ambten door vrouwen

Gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen. Mannen en vrouwen hebben beide kanten (mannelijk en vrouwelijk) in zich.

Gewijd en leek geeft ongelijkwaardigheid.

God kent ieder mens bij naam.

Luisteren, bewustwording , loslaten, luisteren, bewustwording, loslaten, ...

Afsluiten: GvL 654

Verslag dat opgestuurd wordt: zie andere pagina

Model voor verslag

van synodale rondetafelgesprekken over vrouwen in de kerk

Naam contactpersoon: Germa Kamsma-Kunst

E-mailadres contactpersoon: pastor.kamsma@sintvitusparochie.nl

Datum rondetafelgesprek: 11 maart 2024

Aantal gespreksdeelnemers: 12 (8 vrouwen en 4 mannen)

Achtergrond of typering van de groep: parochianen en gasten

Plaatsnaam: Leeuwarden

I. Maak voor het gesprek een keuze uit de drie thema's zoals die gegeven worden in het document 'gespreksmateriaal':

- Algemene vragen
- Vragen specifiek ten aanzien van de roeping van vrouwen
- ~~De Kerk als veilige ruimte voor iedereen.~~

II. Voor het verslag vragen we jullie per thema te reageren op onderstaande vragen.

Mail dit verslag uiterlijk 2 april 2024 naar info@netwerkkatholiekevrouwen.nl

Wat leert dit gesprek jullie? (max. 200 woorden)

De roeping van de vrouwen in de groep verschilt niet zozeer van die van de mannen. De roeping is wel persoonlijk. Het gaat over goed samenleven, Christus navolgen en jezelf ontwikkelen. In deze groep was het heel vanzelfsprekend dat mannen en vrouwen gelijkwaardig zijn, maar dat dat niet altijd zichtbaar wordt in de kerk. Hoewel er veel Bijbelteksten zijn die die gelijkwaardigheid wel aangeven. De verhalen van de sterke vrouwen, diverse psalmen. Iedereen mag er zijn zoals die is, we zijn allen broeders en zusters vanuit de Ene liefhebbende Vader. Er is ook sprake van vooroordelen ("weer zo'n vrouwenviering, daar ga ik niet heen"). En een te grote nadruk op het liturgisch priesterschap, en minder op het algemeen priesterschap ("iedereen heeft de taak om Christus present te stellen in het leven"). Het verschil tussen gewijd en leek doet pijn, bij vrouwen en mannen. Ook in de maatschappij is er ongelijkwaardigheid tussen man en vrouw, tussen rijk en arm, tussen machthebber en volk (slavernij). Dat maakt de deelnemers boos.

Welke lijnen komen naar voren uit het gesprek? (max. 200 woorden)

1. Er verandert pas iets als we kijken naar de kwaliteiten van mensen, en de functies openstellen voor mannen en vrouwen vanuit de kwaliteiten. Dit gelijkwaardig waarderen.
2. Luisteren en waardering geven.
3. Vrouwen moeten geaccepteerd worden op alle posities
4. Bijbel als bron, vrouwen en mannen samen optrekken
5. Makelen: tussenpersoon. Dat is de positie die iedereen heeft.

6. Psalm 139: gelijkwaardigheid, al een heel oude tekst die al bezig is met gelijkwaardigheid. Hoop dat die gaat komen. Mag wel sneller.
7. Vooroordelen wegnemen.
8. Jezus present stellen: dat is nu de priester in eucharistie, maar die rol/taak hebben we allemaal. Priesterschap is te veel liturgisch opgetuigd.
9. Slavernijverleden... zo lang snappen mensen niet wat er aan discriminatie is gebeurd. Dat is vergelijkbaar. Het is een langdurig proces. Kijk ook naar de kracht van vrouwen in het oude testament. Wij vrouwen beschuldigen de mannen van onbegrip. Probeer hen mee te nemen in de gedachtengang.
10. Laten we allemaal bezig zijn om de kerk wat meer open en vrolijk te maken. Positie van vrouwen: het wordt vast beter
11. Voor ons allen is het vanzelfsprekend dat mannen en vrouwen de bestaande rollen op zich kunnen nemen. In deze groep is dat breed gedragen
12. Barmhartigheid, er mogen zijn zoals je bent, liefde boven moraal, dynamisch gebeuren.

Wat willen jullie meegeven aan de synode in oktober 2024? (max. 200 woorden)

Het is vanzelfsprekend dat rollen en ambten die nu alleen openstaan voor mannen ook door vrouwen worden ingenomen.

De gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen moet vanzelfsprekend zijn. Ook al is er diversiteit. Mannen en vrouwen hebben beide kanten (mannelijk en vrouwelijk) in zich.

Gewijd en leek geeft ongelijkwaardigheid.

God kent ieder mens bij naam. Niemand mag uitgesloten worden.

Luisteren, bewustwording , loslaten, luisteren, bewustwording, loslaten, ...

